

Het Zijlstra Center for Public Control, Governance & Leadership

**UITNODIGING: Expeditie Governance – Zijlstra jaarcongres
woensdag 14 november 2018**

Geachte heer/mevrouw,

Graag nodigen we u uit voor het jaarcongres van het Zijlstra Center:

Expeditie Governance

Nieuwe perspectieven op governance in de publieke en non-profitsector

Woensdag 14 november 2018 | Vrije Universiteit Amsterdam | De Boelelaan 1105 | Amsterdam
7 PE punten (voor CPC, RA en RC en toezichthouders bij Aedes en NVTZ) | Deelnamekosten € 85,- | [Meer informatie](#)

Het ochtendprogramma bestaat uit wetenschappelijke presentaties; het middagprogramma uit workshops en een plenaire lezing waarbij vertegenwoordigers vanuit verschillende organisaties aan het woord komen:

Ruud Klarenbeek, bestuurder JP van den Bent stichting
Yvonne van Rooy, voorzitter Nederlandse Vereniging van Ziekenhuizen (NVZ)
Paulina Snijders, lid College van Bestuur van Tilburg University

Hieronder kunt u het uitgebreide programma en de toelichting op de workshops bekijken. Aanmelden, zowel voor de plenaire lezing als voor de workshops en de academische presentaties, kan via [het digitale aanmeldformulier](#).

We hopen u te mogen ontvangen op 14 november!

Met vriendelijke groet,

Prof. dr. ir. Gerda van Dijk
Directeur het Zijlstra Center for Public Control, Governance and Leadership
Hoogleraar Publiek Leiderschap

Prof.dr. ir. Rienk Goodijk
Hoogleraar Public Governance

Vrije Universiteit Amsterdam
Het Zijlstra Center for Public Control, Governance & Leadership
T +31(0)20 59 89865 | hetzijlstracenter@vu.nl |
De Boelelaan 1105 | 1081 HV Amsterdam |

[Meer informatie over het onderwijsaanbod van het Zijlstra Center](#)

Vanaf 9.30 uur **Inloop met koffie/thee voor deelnemers aan de paperpresentaties**
10.00 uur **Introductie door Rienk Goodijk**
10.15 – 12.00 uur **Parallelsessies met academische presentaties (met aansluitend lunch)**

Vanaf 12.30 uur **Ontvangst in de centrale hal van de VU voor deelnemers aan de workshops**

13.00 – 14.00 uur Workshops ronde 1 (toelichting hieronder)
14.15 – 15.15 uur Workshops ronde 2 (toelichting hieronder)

Vanaf 15.15 uur **Ontvangst bij het Auditorium met koffie/thee**

15.45 uur **Plenaire zitting 'Expeditie Governance'**

Met een introductie door Rienk Goodijk (het Zijlstra Center), gevolgd door bijdragen van Ruud Klarenbeek (bestuurder JP van den Bent stichting), Yvonne van Rooy (voorzitter NVZ) en Paulina Sniijders, (lid College van Bestuur Tilburg University). Voorzitter: Gerda van Dijk (het Zijlstra Center)

Na afloop borrel

Toelichting op de workshops

RONDE 1

1. **Boekpresentatie 'De veranderende rol van de public controller'**

Door dr. Tjerk Budding en dr. Mattheus Wassenaar

Feestelijke presentatie van het onder redactie van Tjerk Budding en Mattheus Wassenaar geschreven handboek voor de public controller. Het boek belicht de ontwikkelingen in het vak en besteedt aandacht aan de factoren die maken dat de invulling van de controlfunctie in de publieke en non-profit sector wezenlijk anders is dan in de private sector. Waar de public controller van oorsprong vooral gericht was op het financiële domein, heeft hij tegenwoordig zijn rol verbreed naar strategische advisering over het geheel van ambities van de organisatie. De bedrijfseconomische kijk op de zaken blijft van onderscheidende waarde voor de controller, maar daarover dient hij ook het strategische gesprek te kunnen voeren met het management of bestuur. De controller dient zelfkritisch en zelfbewust te zijn over zijn eigen rol en bijdrage aan de organisatie. Hard controls alleen zijn niet meer voldoende, er dient ook gewerkt te worden met soft controls en vanuit vertrouwen.

2. Governance van ProRail: Zelfstandig Bestuursorgaan of vennootschap?

Door dr. Jeroen Groenendijk

ProRail BV is de beheerder van de Nederlandse spoorweginfrastructuur. Het is een 100%-deelneming van het rijk, waarvan zowel het aandeelhouderschap als het opdrachtgeverschap is belegd bij het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Het kabinet Rutte-III heeft het voornemen, de status van ProRail te veranderen van privaatrechtelijke vennootschap naar publiekrechtelijk zelfstandig bestuursorgaan (ZBO), om zodoende de sturing vanuit het ministerie te versterken. Daarmee komt de organisatie meer in het publieke domein terecht. Het voorstel maakt deel uit van een bredere discussie over de inrichting van de spoormarkt, die zowel op Europese als nationale schaal wordt gevoerd. De vraag is, in hoeverre deze structuurwijziging een effectief instrument is om de sturing vanuit het rijk op ProRail te vergroten. Op welke manier kan het rijk zijn invloed op de publieke functie van de spoorbeheerder het best inrichten?

3. Een open dialoog. Diagnosticeren van organisaties, maar dan anders.

Door dr. Ronald Stevens

Uitgangspunt voor een audit, assessment of collegiale review is ook bij publieke organisaties een referentiekader of toetsingskader, bepalend voor het onderzoek en de diagnose. In deze workshop bespreken we een andere, interactieve werkwijze: het Dialoogmodel, een nieuw referentiekader met het open gesprek als basis. Waarbij verschillende partijen samen tot nieuwe inzichten komen, perspectieven ontdekken en oplossingen genereren. Door vooral vooruit te kijken naar kansen, risico's en perspectieven en een ontwikkelingsagenda op te stellen. Wat is de theoretische basis van het Dialoogmodel en wat is de meerwaarde voor uw organisatie?

4. Kunnen we sturen op 'goedheid'?

Door Maarten Hoekstra

Organisaties moet kunnen aantonen dat ze solide zijn en voldoen aan geldende wetten. Maar waarom hoeven ze eigenlijk niet aan te tonen dat ze 'goed' zijn? Is 'goed zijn' niet veel fundamenteeler dan voldoen aan de wet? Door toenemende complexiteit, connectiviteit en dynamiek worden wetten en controle daarop steeds minder effectief. Hoe handelt een organisatie straks nog in de geest van de wet als de letter van de wet nog niet geschreven is (of nooit geschreven zal worden)? Complexiteit reduceren is niet verstandig, maar misschien liggen er kansen in het zoeken naar de eenvoud binnen de complexiteit. En misschien kunnen we daar dan op sturen in plaats van op een simplistisch model van de werkelijkheid. Laten we tijdens deze expeditie op zoek gaan naar 'elementen van goedheid' die mogelijk stuurbaar te maken zijn!

5. Boardroom Dynamics; de balans tussen scherp toezicht en vertrouwen

Door dr. ir. Marcel Wanrooy

De kwaliteit van bestuur en toezicht wordt niet beter door nóg meer regels, dat wordt intussen overall onderkend. Zachte aspecten zoals gedrag, vertrouwen en cultuur zijn bepalend voor good governance. Maar hoe krijg je grip op de complexe interactiedynamiek tussen bestuur en toezichthouder? Wat is hierin écht belangrijk en hoe beïnvloed je deze zachte aspecten op effectieve wijze? Deze workshop geeft inzicht in de 'knoppen' waaraan je kunt draaien om een goede balans te creëren tussen vertrouwen en scherp toezicht.

RONDE 2

6. Boekpresentatie 'De veranderende rol van de public controller'

Door dr. Tjerk Budding en dr. Mattheus Wassenaar

Zie workshop 1

7. Big Data in de publieke sector

Door Erik de Vries

Big data is de verzamelnaam voor diverse soorten grote hoeveelheden data, die onder andere via nieuwe mediakanalen zoals video, audio en social media zijn vergaard. Big data biedt controllers in maatschappelijke organisaties nieuwe mogelijkheden om risico's in de bedrijfsvoering inzichtelijk te maken, oplossingen te vinden voor maatschappelijke vraagstukken en resultaten in de samenleving zichtbaar te maken. Het gebruik van big data roept echter ook ethische vragen op, zoals over de wenselijkheid van het volgen van burgers en het stigmatiseren van gezinnen als multi-probleemgevallen. Deze workshop zoekt het spanningsveld op van mogelijkheden, wenselijkheden, (wettelijke) beperkingen en maatschappelijke legitimiteit. Daarmee doet de workshop eerder een beroep op uw moreel kompas dan op uw instrumentele vaardigheden.

8. Ontwikkelingen in de gemeenteraad en het college van B&W

Door prof.dr. Raymond Gradus

Steeds meer lokale partijen nemen zitting in de gemeenteraad en het politieke landschap raakt in toenemende mate gefragmenteerd. Met behulp van een dataset voor 1998-2018 zullen deze ontwikkelingen in kaart gebracht worden. Voorts zal stilgestaan worden bij verklaringen. Hebben lokale partijen vooral regionale wortels of speelt ook de decentralisatie een rol? Wat zijn de gevolgen voor het college van B&W? Leidt de toenemende fragmentatie tot een groter college van B&W? Deze workshop biedt de mogelijkheid om kennis te nemen van exploratief onderzoek zoals dat op dit moment binnen de VU plaatsvindt.

9. Meervoudige waarden-afweging binnen raden van Toezicht en raden van Commissarissen

Door prof.dr.ir. Gerda van Dijk en prof.dr. Rob van Eijbergen

Actuele bestuurlijke vraagstukken vragen naast een klassiek instrumentele 'managementbenadering' om een perspectief dat ruimte biedt voor een meervoudige waarden-afweging. Afwegingen die onvergelykbare waarden als doel-middel rationaliteit, identiteit en zingeving mogelijk maken. Dit vraagt van leden van Raden van Toezicht en Raden van Commissarissen dat zij het gehele menselijke repertoire weten aan te spreken en in te zetten: het intellect van het verstand, de empathie van het hart en de spirit van de wil, de drijvende kracht achter het handelen, op zowel individueel als collectief niveau. Dan ontstaat er ruimte voor meervoudige waarden afweging. Hoe zorg je dat er binnen je RVT en/of RvC voldoende ruimte ontstaat voor deze meervoudige waarde afweging? Hoe raak je met elkaar in een proces van 'groupthink' en vooral hoe blijf er uit en/of kom je daar weer uit? Hoe kunnen we steeds weer teruggrijpen naar de identiteitsbepalende waarden van de organisaties? Tijdens deze workshop verkennen we deze vragen aan de hand van concrete casuïstiek.

10. Rechtmatigheid in relatie tot regels

Door Wim Veldman RA en mr. Robert Vos

Doorgeschoten bureaucratische regels benemen het zicht op het doel; detaillisme in uitwerking en uitleg van regelgeving leidt tot onvrede/discontent bij burgers en bedrijven; rechtmatigheid overheerst doelmatigheid; disharmonie tussen werkelijkheid en regels (White paper Expertforum Rechtmatigheid Zijlstra Center). Wat is je rol bij het interpreteren van regels, welke bestuurlijke ruimte kun je vinden om af te wijken, hoe hou je het vertrouwen vast met je omgeving en met de 'burgers'?

[Direct aanmelden](#)

Volg het Zijlstra Center

Voor meer informatie over onze activiteiten, volg ons ook op [LinkedIn](#), [Twitter](#) of [Facebook](#)!